

DONKERBELEID GEMEENTE VEERE

FACTSHEET PILOT DUINPAD

Veere streeft naar een goede kwaliteit van de leefomgeving.
Licht en donker horen daarbij. Uitgangspunt in het kustgebied is:
'het is donker in dit gebied en verlichten gebeurt bewust'.

Enkele eigenaren van strandpaviljoens hebben voor hun gasten behoefte aan verlichting van het pad (duinovergang). De gemeente stelt specifieke voorwaarden. Deze vindt u op www.veere.nl/donkerbeleid

Pilot: verbetering armaturen langs duinpad

Het duinpad naar Brooklyn Beach heeft aan landzijde duinpaaltjes met daarop verlichting. De beheerder schakelt het licht uit wanneer het paviljoen is gesloten. De oude armaturen straalden het licht naar boven en naar voren tot over het pad heen. De **felle lampen** waren van **grote afstand zichtbaar**. Ze zijn in deze pilot vervangen.

Wat is er goed: minder uitstraling omhoog en naar voren

Door de nieuwe armaturen straalt het licht nu **recht naar beneden**, alleen direct onder het paaltje. De lichtvervuiling is daardoor tot een minimum beperkt. Er is sprake van 'oriëntatieverlichting': je kunt zien waar het pad loopt en dat het paviljoen geopend is. Het pad is dus niet volledig en gelijkmatig verlicht. Van een afstand zijn er **bescheiden lichtpuntjes** zichtbaar.

Verlichting duinpad vóór uitvoering pilot:
de armaturen stralen naar boven en naar voren,
het licht is van grote afstand zichtbaar

Verlichting duinpad ná uitvoering pilot:
de nieuwe armaturen stralen het licht recht naar
beneden, hierdoor is er minder lichtvervuiling

Wat kan er hier beter?

- **Lichtkleur** aanpassen.
Uit natuuronderzoek in het kustgebied blijkt dat amberkleur nodig is.

Wilt u een duinpad verlichten? Vanwege het Donkerbeleid:

- Vraag na bij de gemeente of dit op uw locatie is toegestaan (zie achterzijde)
- De lichtbron zit verborgen en het licht straalt recht naar beneden
- Het armatuur heeft met een laag vermogen (bij led is 1 watt voldoende)
- Bevestig liefst op bestaande paaltjes met minimaal 15 meter afstand ertussen
- Bij nieuwe paaltjes: overleg met Waterschap en terreinbeheerder, plaats paaltjes zo dicht mogelijk aan het pad en werk elektriciteitskabels goed weg
- Verlichting aan/uitschakelen volgend aan openingstijden paviljoen

MEER INFO – PILOT DUINPAD

Beschrijving omgeving en lichtbehoefte

Dit beloopbare en berijdbare pad loopt eerst schuin omhoog. Bovenaan het duin loopt een horizontaal pad. De verlichting om de circa 15 meter laat zien dat er een duinovergang is en dat het paviljoen geopend is. De lampjes bieden **oriëntatieverlichting**: de gebruiker kan zien waar het pad loopt. Deze verlichting heeft een beperkte functie voor fysieke veiligheid omdat het verharde pad een regelmatige ondergrond biedt en niet erg stijl is. De verlichting biedt sommige bezoekers een gevoel van sociale veiligheid en sfeer.

Paste de oude verlichtingsarmaturen in het Donkerbeleid gemeente Veere?

JA wat betreft:

- **Locatie** → een pad op deze locatie mag verlicht worden (zie hieronder)
- **Enkelzijdig** → de verlichting is aan één zijde van het pad aangebracht
- **Lichtpunthoogte** → minder dan 75 cm

NEE wat betreft:

- **Zicht van afstand** → er was direct zicht op de lichtbronnen vanaf landzijde
- **Gericht licht** → licht straalde naar alle kanten, niet alleen waar het een functie heeft
- **Lichtkleur** → uit natuuronderzoek in het kustgebied bleek dat amber kleur nodig is

Conclusie: De oude verlichting paste slechts deels in het Donkerbeleid van de gemeente Veere. Er waren **verbeteringen nodig**. Daarom is deze locatie als pilot gekozen.

1. Oude armaturen die veel lichtvervuiling geven. Het licht straalt omhoog en naar voren.

2. Oude armaturen die minder lichtvervuiling geven, omdat ze het licht meer naar beneden richten.

3. Armatuur zoals gebruikt in de pilot. Dit type richt het licht nog beter en geeft nog minder hinder.

Past de nieuwe verlichting in het Donkerbeleid gemeente Veere?

De nieuwe armaturen stralen het licht direct naar beneden in een beperkte halve cirkel direct voor het paaltje. De verlichtingssterkte op de ondergrond voldoet aan het beleid voor Donker. De lichtvervuiling voor de omgeving is sterk beperkt en de lampen zijn van een afstand minimaal zichtbaar. Doordat de lampen bescheiden zijn hoeft je niet aan het donker te wennen als je dit pad verlaat. Bestaande paaltjes zijn benut (met als nadeel dat ook de strook tussen de paal en het pad mee-verlicht wordt).

Conclusie: De verlichting past in het Donkerbeleid van de gemeente Veere, op de lichtkleur na. De beheerder is tevreden maar geeft aan dat duingras om het paaltje vaker moet worden weggesnoeid. Doordat (volgens het beleid) het pad tussen de paaltjes donker blijft, moeten bezoekers blijven letten op oneffenheden.

Mag u verlichting aanbrengen op een duinpad?

Als eigenaar/beheerder van een strandpaviljoen of strandslaaphuisjes mag u op maximaal 1 duinovergang een duinpad verlichten. Er mag maximaal 200 meter duinpad worden verlicht, verdeeld over max 2 delen. Andere eisen staan hierboven genoemd. Verlichting is echter NIET toegestaan in Natura 2000-gebied de Manteling en op locaties waar lichtgevoelige, te beschermen diersoorten voorkomen. Neem **eerst contact** op met de [gemeente](#).